ĢENERĀLADVOKĀTA NIKOLASA EMILIU [*NICHOLAS EMILIOU*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 2. jūnijā [1]

Lieta C-147/21

***Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises* (*CIHEF*),**
***Florame*,**
***Hyteck Aroma-Zone*,**
***Laboratoires Gilbert*,**
***Laboratoire Léa Nature*,**
***Laboratoires Oméga Pharma France*,**
***Pierre Fabre Médicament*,**
***Pranarom France*,**
Puressentiel France
pret
***Ministre de la Transition écologique*,**
Premier ministre

(*Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesību aktu tuvināšana – Biocīdi – Mērķis aizsargāt veselību un vidi – Iespēja dalībvalstīm pieņemt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz komercpraksi un reklāmu

I. Ievads

1. Lai uzlabotu sabiedrības veselības un vides aizsardzību, Francijas regulators nolēma, ka rodenticīdiem un insekticīdiem – divām biocīdu kategorijām – nevar piemērot noteiktu veidu komercpraksi, piemēram, atlaides, cenu samazinājumus un rabatus. Tas ierobežoja arī šo kategoriju produktu, kā arī dažu dezinfekcijas līdzekļu reklāmu.

2. Pamatlietā vairākas sabiedrības lūdz atcelt šos noteikumus un apstrīd to saderību tostarp ar Regulu (ES) Nr. 528/2012 [2].

[1] Oriģinālvaloda – angļu.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV 2012, L 167, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Biocīdu regula").

3. *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) pauž šaubas par to, vai ar šo tiesību aktu ir panākta pilnīga saskaņošana, kas nepieļauj aplūkojamos valsts noteikumus, un, ja nav, tad ar kādiem nosacījumiem šos noteikumus var pieņemt.

4. Tādējādi šī lieta skar jautājumu par autonomijas apmēru, kas pēc Biocīdu regulas pieņemšanas ir atstāts dalībvalstīm. Pakārtoti, šajā lietā būtībā ir jānoskaidro, saskaņā ar kādiem nosacījumiem Līguma tiesību normas pieļauj tādus valsts noteikumus, kādi ir aplūkotie.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

5. Saskaņā ar Biocīdu regulas 1. panta 1. punktu tās mērķis ir, "saskaņojot noteikumus par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, uzlabot iekšējā tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmeni. Šīs regulas noteikumu pamatā ir piesardzības princips, kura mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību un vidi. Īpašu uzmanību velta mazāk aizsargātu grupu aizsardzībai."

6. Saskaņā ar Biocīdu regulas 1. panta 2. punktu ar šo regulu "paredz noteikumus attiecībā uz:

a) to aktīvo vielu saraksta izveidošanu Savienības līmenī, kuras var lietot biocīdos;

b) atļauju piešķiršanu biocīdiem;

c) atļauju savstarpēju atzīšanu Savienībā;

d) biocīdu piedāvāšanu tirgū, biocīdu lietošanu vienā vai vairākās dalībvalstīs vai Savienībā;

e) apstrādātu izstrādājumu laišanu tirgū."

7. Biocīdu regulas 72. pants attiecas uz reklāmu. Tajā ir noteikts:

"1. Ikviena biocīda reklāma atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 [3] noteikumiem, kā arī tajā iekļauj teikumus "Lietojiet biocīdus uzmanīgi. Pirms lietošanas vienmēr izlasiet etiķeti un informāciju par biocīdu". Šie teikumi ir skaidri atšķirami no pārējā reklāmas teksta un ir salasāmi.

2. Reklāmas devēji vārdu "biocīdi" iepriekš minētajos teikumos var aizstāt ar skaidru atsauci uz reklamētā produkta veidu.

3. Biocīdu reklāmās biocīdu nedrīkst attēlot veidā, kas sniedz maldinošu priekšstatu par biocīda radīto risku cilvēku veselībai, dzīvnieku veselībai vai videi vai par tā efektivitāti. Biocīda reklāmā nekādā gadījumā nedrīkst būt norādes "zema riska biocīds", "netoksisks", "nekaitīgs", "dabīgs", "videi draudzīgs", "nekaitīgs dzīvniekiem" vai līdzīgas norādes."

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra regula par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV 2008, L 353, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "KMI regula").

B. Valsts tiesības

8. Saskaņā ar Vides kodeksa jauno L. 522-18. pantu [4]:

"L. 522-1. pantā definēto biocīdu pārdošanas gadījumā atlaides, pazeminātas cenas, rabatus, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana *Code de commerce* Komerckodeksa L. 441-1. panta izpratnē vai bezmaksas paraugu došana un jebkādas līdzīgas prakses ir aizliegtas. Jebkāda komercprakse ar nolūku tieši vai netieši apiet šo aizliegumu, piemērojot atlaides, cenu samazinājumu vai rabatus citam tādu produktu klāstam, kas būtu saistīts ar šo produktu iepirkumu, ir aizliegta. Pēc apspriešanās ar *Conseil d'État* pieņemamā dekrētā tiek definētas attiecīgo produktu kategorijas, ņemot vērā riskus cilvēku veselībai un videi."

9. Saskaņā ar Vides kodeksa jauno L. 522-5-3. pantu [5]:

"Ir aizliegta jebkāda komercreklāma noteiktām biocīdu kategorijām, kas definētas [Biocīdu regulā]. Atkāpjoties no šī panta pirmās daļas, profesionāliem lietotājiem domāta reklāma ir atļauta šiem lietotājiem paredzētās produktu izplatīšanas vietās un viņiem paredzētās publikācijās. Pēc apspriešanās ar *Conseil d'État* pieņemamā dekrētā tiek definētas attiecīgo produktu kategorijas, ņemot vērā riskus cilvēku veselībai un videi, kā arī nosacījumi, ar kādiem tiek īstenota reklāma. Šī reklāma izceļ labo praksi produktu izmantošanā un piemērošanā attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību, kā arī iespējamo apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi."

10. Ar 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-642, kas pieņemts saskaņā ar Vides kodeksa jauno L. 522-18. pantu, minētajā kodeksā ir iekļauts R. 522-16-1. pants, kurā ir paredzēts, ka:

"L. 522-18. pantā minētās produktu kategorijas, attiecībā uz kurām noteikta veida komercprakse ir aizliegta, ir produkti, kas ir [Biocīdu regulā] definētie 14. un 18. veida produkti. Šīs normas neattiecas uz biocīdiem, kuriem atļauju var saņemt vienkāršotā procedūrā atbilstoši tās pašas regulas 25. pantam."

11. Ar 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-643, kas pieņemts saskaņā ar Vides kodeksa L. 522-5-3. pantu, šajā kodeksā ir iekļauts jauns R. 522-16-2. pants šādā redakcijā:

"I.- Kodeksa L. 522-5-3. pantā minētās biocīdu kategorijas, attiecībā uz kurām ir aizliegta plašai sabiedrībai paredzēta komercreklāma, ir šādas:

1° produkti, kas ir [Biocīdu regulā] definētie 14. un 18. veida produkti;

2° produkti, kas pieder ar šo pašu regulu definētajiem 2. un 4. veida produktiem un kas saskaņā ar [KMI regulu] klasificēti kā bīstami ūdens videi, 1. kategorija: akūta 1. kategorija (H400) vai hroniska 1. kategorija (H410).

[4] Iekļauts ar *loi n° 2018-938 du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous* (2018. gada 30. oktobra Likums Nr. 2018/938 par līdzsvaru tirdzniecības attiecībās lauksaimniecības un pārtikas nozarē un veselīgu, ilgtspējīgu, visiem pieejamu pārtiku; turpmāk tekstā – "2018. gada 30. oktobra likums") 76. pantu.

[5] Iekļauts ar 2018. gada 30. oktobra likumu.

II.- Attiecībā uz I. punktā minētajiem produktiem jebkādu reklāmu, kas paredzēta profesionāļiem, sagatavo, ievērojot I. punkta 1) apakšpunktā minētos [Biocīdu regulas] 72. panta noteikumus. Turklāt tajā skaidri un salasāmi norāda:

1° Divus teikumus, kas formulēti šādi: "Vispirms pārbaudiet, vai produkta lietošana ir obligāti nepieciešama, it īpaši vietās, kas pieejamas plašai sabiedrībai Ikreiz, kad iespējams, dodiet priekšroku alternatīvām metodēm un produktiem, kas rada vismazāko risku cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi."

2° Biocīdu produkta veida apzīmējumu, kā definēts iepriekš minētajā [Biocīdu regulas] V pielikumā.

III.- Šī panta normas nepiemēro biocīdiem, kuriem atļauju var saņemt vienkāršotā procedūrā atbilstoši [Biocīdu regulas] 25. pantam."

III. Fakti, tiesvedība valsts tiesās un prejudiciālie jautājumi

12. Ar diviem pieteikumiem *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises* (*CIHEF*) un sabiedrības *Florame*, *Hyteck Aroma-Zone*, *Laboratoires Gilbert*, *Laboratoire Léa Nature*, *Laboratoires Oméga Pharma France*, *Pierre Fabre Médicament*, *Pranarom France* un *Puressentiel France* (turpmāk kopā – "prasītājas") lūdza *Conseil d'État* [Valsts padomei] atcelt 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-642 par aizliegtu komercpraksi attiecībā uz noteiktām biocīdu kategorijām (turpmāk tekstā – "apstrīdētais dekrēts Nr. 2019-642") un 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-643 par komercreklāmu noteiktām biocīdu kategorijām (turpmāk tekstā – "apstrīdētais dekrēts Nr. 2019-643") (abi kopā – "apstrīdētie dekrēti").

13. Prasītājas uzskata, ka apstrīdētie dekrēti ir pieņemti *ultra vires*. Tāpēc tās ir lūgušas *Conseil d'État* [Valsts padomei] iesniegt Tiesai prejudiciālu jautājumu saistībā ar pilnīgu saskaņošanu, kas tiek īstenota ar Biocīdu regulu. Prasītājas norāda, ka apstrīdētajos dekrētos noteiktie aizliegumi ir pretrunā Vides kodeksa L. 522-18. un L. 522-5-3. pantam, jo tie ir pārlieku vispārīgi. Prasītājas arī apgalvo, ka ar apstrīdētajiem dekrētiem tiek ieviesta nepamatota diskriminācija par labu produktiem, uz kuriem attiecīgie aizliegumi neattiecas, ka ar tiem ir pārkāptas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantā aizsargātās tiesības uz īpašumu un ka tie ir pieņemti, neievērojot 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") papildprotokola 1. panta noteikumus. Turklāt tās apgalvo, ka apstrīdētais dekrēts Nr. 2019-642 ir pretrunā Direktīvai 2000/31/EK[6], jo nepamatoti un nesamērīgi iejaucas pakalpojumu sniegšanas brīvībā, un ka apstrīdētais dekrēts Nr. 2019-643 ir prettiesisks, jo pārmērīgi iejaucas ECPAK 10. pantā garantētajās tiesībās uz vārda brīvību.

14. Iebildumu rakstā *Ministre de la Transition écologique* (Francijas ekoloģiskās pārejas ministrs) apgalvoja, ka abi pieteikumi ir noraidāmi.

15. *Conseil d'État* (Valsts padome) savā rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu paskaidro, kādu iemeslu dēļ ir noraidīti visi iepriekš minētie pamati, izņemot pamatu, kas ir balstīts uz Biocīdu regulu, kurā, pēc šīs tiesas domām, nav normas, kas ļautu vai aizliegtu dalībvalstīm

[6] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (OV 2000, L 178, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva par elektronisko tirdzniecību").

pieņemt tādus ierobežojošus pasākumus kā tie, kas ir ietverti Vides kodeksa L. 522-18. un L. 522-5-3. pantā. Tādējādi iesniedzējtiesa nav pārliecināta, vai šādus pasākumus var pieņemt, nepārkāpjot minēto regulu.

16. Šādos apstākļos *Conseil d'État* [Valsts padome] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus jautājumus:

"Vai [Biocīdu regula] liedz dalībvalstij sabiedrības veselības un vides interesēs pieņemt tādus ierobežojošus noteikumus komercprakses un reklāmas jomā kā noteikumi, kas paredzēti *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] L. 522-18. un L. 522-5-3. pantā? Ja tas tā ir, ar kādiem nosacījumiem dalībvalsts var pieņemt šādus pasākumus?"

17. Rakstveida apsvērumus iesniedza prasītājas un Francijas, Itālijas un Nīderlandes valdības, kā arī Eiropas Komisija. Prasītājas, Francijas valdība un Komisija sniedza mutvārdu paskaidrojumus 2022. gada 9. marta tiesas sēdē.

IV. Vērtējums

18. Šī lieta skar jautājumu, vai ar Savienības tiesībām ir saderīgi Francijas valsts noteikumi[7], kuri, no vienas puses, aizliedz noteiktu veidu komercpraksi attiecībā uz divām biocīdu kategorijām un, no otras puses, ierobežo reklāmu attiecībā uz tām pašām biocīdu kategorijām, kā arī uz vēl divām kategorijām.

19. Analīzi es sākšu ar to, ka izvērtēšu ar Biocīdu regulu panākto saskaņošanas pakāpi, ņemot vērā, ka tas ir Savienības tiesību akts, par kuru iesniedzējtiesa konkrēti jautā. Pakārtoti, minētā tiesa arī vispārīgāk jautā par to, kādos apstākļos Savienības tiesības ļauj pieņemt tādus valsts noteikumus kā aplūkotie. Tādējādi, ciktāl tas ir nepieciešams, es izvērtēšu attiecīgos noteikumus, ņemot vērā atbilstošās Savienības tiesības, kas šajā gadījumā ir LESD 34. un 36. pantā paredzētās tiesību normas par preču brīvu apriti[8]. Tomēr šīs tiesību normas kļūst piemērojamas tikai tad, ja pamatlietā skatītais jautājums ietver pārrobežu elementu[9], bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai[10].

20. Minēto analīzi es veikšu divās daļās, pirmkārt, attiecībā uz konkrētu komercprakses veidu aizliegumu valstī (A), un pēc tam, otrkārt, pievērsīšos jautājumam par reklāmu (B).

[7] Lai arī pirmais uzdotais prejudiciālais jautājums ir tikai par Vides kodeksa L. 522-18. un L. 522-5-3. pantu, pamatlieta skar jautājumu, vai apstrīdētie dekrēti, ar kuriem Vides kodeksā ir iekļauts R. 522-16-1. un R. 522-16-2. pants, ir tiesiski. No rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka ar R.-522-16-1. pantu nosaka L.522-18. pantu, savukārt ar R.522-16-2. pantu nosaka L.522-5-3. pantu. Tādējādi šīs divas tiesību normu kopas veido divus normatīvos kopumus, kurus lietas dalībnieki ir apsprieduši. Tāpēc uzskatu, ka uzdotais prejudiciālais jautājums attiecas ne tikai uz skaidri minētajām tiesību normām, bet arī uz Vides kodeksa R.522-16-1. un R.522-16-2. pantu.

[8] Kā Tiesa ir atkārtoti atzinusi, "ja kāda joma Savienības līmenī ir tikusi pilnībā saskaņota, visi ar to saistītie valsts pasākumi ir jāizvērtē, ievērojot šī saskaņošanas pasākuma noteikumus, nevis primāro tiesību noteikumus". Spriedums, 2022. gada 24. februāris, *Viva Telecom Bulgaria* (C-257/20, EU:C:2022:125, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

[9] Spriedums, 2017. gada 19. janvāris, *Queisser Pharma* (C-282/15, EU:C:2017:26, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

[10] No rīkojuma uzdot prejudiciālu jautājumu izriet, ka prasītājas pamatlietā ir izvirzījušas argumentus, kas attiecas uz Direktīvu par elektronisko tirdzniecību. Es atzīmēšu vien to, ka šī direktīva balstās uz "izcelsmes valsts" principu, tāpēc šajā lietā tai nav nozīmes, ņemot vērā, ka visas prasītājas, šķiet, ir Francijas sabiedrības. Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 34. un 35. punkts).

A. Attiecīgās komercprakses aizliegums

21. Saskaņā ar Vides kodeksa L.522-18. un R.522-16-1. pantu ir aizliegtas atlaides, cenu samazinājumi, rabati, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana, bezmaksas vienību dāvināšana un jebkura līdzvērtīga prakse saistībā ar dažu Biocīdu regulas V pielikumā (turpmāk tekstā – "V pielikums") definēto 14. un 18. produktu veida biocīdu pārdošanu, izņemot tos, uz kuriem attiecas vienkāršotā atļaujas piešķiršanas procedūra saskaņā ar minētās regulas 25. pantu.

22. 14. produkta veids ir "rodenticīdi", kas V pielikumā aprakstīti kā "biocīdi, kurus izmanto peļu, žurku vai citu grauzēju apkarošanai, neizmantojot aizbaidīšanu vai piesaistīšanu". 18. produkta veids ir "biocīdi, kurus izmanto posmkāju (piemēram, insektu, zirnekļveidīgo un vēžveidīgo) kontrolei, neizmantojot aizbaidīšanu vai piesaistīšanu". Gan 14., gan 18. produkta veids ietilpst plašākā kategorijā "3. pamatgrupa. Kaitēkļu kontroles līdzekļi".

23. Turpmākajā analīzē es secināšu, ka attiecīgais valsts aizliegums nav Biocīdu regulas pārkāpums (1). Es secināšu arī, ka ar šo aizliegumu netiek pārkāptas Līguma tiesību normas par preču brīvu apriti (2).

1. Saskaņoto noteikumu darbības joma

24. Biocīdu regula tika pieņemta saskaņā ar LESD 114. pantu, kas ir galvenais juridiskais pamats, lai pieņemtu iekšējā tirgus izveidei un darbībai nepieciešamos Savienības tiesību aktus [11]. Attiecīgi ar minēto regulu saskaņo "noteikumus par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, uzlab[o] iekšējā tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmeni [..]", kā norādīts 1. panta 1. punktā [12]. Tālab 1. panta 2. punktā ir uzskaitītas šajā tiesību aktā paredzēto noteikumu kategorijas. Minētā saraksta d) apakšpunktā ir iekļauti noteikumi, kas attiecas uz "biocīdu piedāvāšanu tirgū, biocīdu lietošanu vienā vai vairākās dalībvalstīs vai Savienībā".

25. Pamatlietā ir runa par biocīdiem, un, iespējams, noteikumu kategorija par "piedāvāšanu tirgū un lietošanu" ir pietiekami plaša, lai tajā iekļautu noteikumus, kas aizliedz noteiktu cenu veidošanas praksi. Proti, 3. panta 1. punkta i) apakšpunktā jēdziens "piedāvāšana tirgū" ir definēts kā "biocīda [..] piegāde izplatīšanai vai lietošanai, veicot komerciālu darbību, par maksu vai bez maksas".

26. Ņemot to vērā, tas, vai ar Savienības tiesību aktu tiek pilnīgi saskaņota konkrētā joma, ir jāvērtē, nevis aplūkojot vispārīgi definētas juridiskās kategorijas, bet gan pārbaudot konkrēto jomu [13].

27. Šajā lietā šī konkrētā joma ir tāda, ka ir aizliegtas "atlaides, cenu samazinājumi, rabati, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana, bezmaksas vienību dāvināšana un jebkura līdzvērtīga prakse" saistībā ar dažu biocīdu pārdošanu.

[11] Skat., piemēram, ģenerāladvokāta N. Vāla [*N. Wahl*] secinājumus, *Marrākešas līgums par piekļuvi iespieddarbiem* (3/15, EU:C:2016:657, 71. punkts).

[12] Skatīt arī Biocīdu regulas 3. apsvērumu un spriedumu, 2021. gada 14. oktobris, *Biofa*, C-29/20, EU:C:2021:843, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

[13] Šajā nozīmē skat. ģenerāladvokāta M. Bobeka [*M. Bobek*] secinājumus lietā *Lietuvos Respublikos Seimas* (C-2/18, EU:C:2019:180, 27.–29. punkts) un P. Mengoci [*P. Mengozzi*] secinājumus lietā *Monsanto Technology* (C-428/08, EU:C:2010:128, 47. punkts).

28. Tā kā attiecīgā komercprakse tiek ierobežota šādā veidā, es, tāpat kā Francijas un Nīderlandes valdības un Komisija, konstatēju, ka Biocīdu regulā nav tiesību normu, kas uz to nepārprotami attiektos.

29. Kā norāda Komisija, Biocīdu regula galvenokārt attiecas uz atļauju piešķiršanu biocīdiem, lai tos piedāvātu tirgū, un to lietošanu. Attiecībā uz biocīdu lietošanu tiesību normas ir diezgan ierobežotas un tajās galvenokārt paredzēts, ka lietošanu nosaka attiecīgās atļauju piešķiršanas, marķēšanas un iepakošanas prasības, kas ir jāizpilda [14].

30. Šajā kontekstā tiesību normas, kas pēc būtības ir tuvākas izskatāmajam jautājumam, ir sniegtas Biocīdu regulas 69. un 72. pantā, kuros attiecīgi ir ietvertas prasības attiecībā uz iepakojumu un marķējumu, no vienas puses, un reklāmu, no otras puses. Jāatzīmē, ka neviena no tām nav attiecināma uz konkrēto prakses veidu aizliegumu [15].

31. Pašas prasītājas tiesas sēdē atzina, ka Biocīdu regulā nav ietverta neviena tiesību norma par cenu noteikšanas praksi. Tomēr tās apgalvoja, ka attiecīgie valsts noteikumi traucē īstenot saskaņoto regulējumu, ko veido šī regula un KMI regula. Tās paskaidroja, ka ar valsts noteikumiem par komercpraksi tiek ieviests vēl viens reglamentējošs slānis, kurā ir jauns produktu kategoriju iedalījums, ko ražotāji nevar paredzēt, jo tam nav tiešas saiknes ar risku, kas saistīts ar konkrēto produktu. Šajā ziņā attiecīgie valsts noteikumi, pēc prasītāju domām, traucē biocīdu brīvu apriti, tādējādi graujot šo regulu mērķi. Turklāt prasītājas apgalvo, ka Biocīdu regula ierobežo dalībvalstu darbību tvērumu attiecībā uz informēšanas politiku par biocīdu iedarbību, kā tas prasīts šīs regulas 17. panta 5. punkta trešajā daļā. Tās uzskata, ka šāda politika tomēr neietver attiecīgo aizliegumu.

32. Šajā saistībā un attiecībā uz KMI regulu es vēlos norādīt, ka ar minēto aktu būtībā tiek saskaņoti vielu un maisījumu klasifikācijas kritēriji un sniegti noteikumi par bīstamo vielu un maisījumu marķēšanu un iepakošanu [16]. Citiem vārdiem sakot, tās mērķis ir noteikt, "pēc kādām vielu un maisījumu īpašībām tie būtu jāklasificē kā bīstami, lai pareizi noteiktu vielu un maisījumu bīstamību un informētu par to" [17], un noteikt vispārīgus iepakojuma standartus, lai nodrošinātu to drošu piegādi [18].

33. Biocīdu regulā ir iekļautas savstarpējas norādes ar KMI regulu, lai to izmantotu kā atsauces punktu saistībā ar aktīvo vielu apstiprināšanu un atļauju piešķiršanu biocīdiem [19]. Uz to tiek sniegtas norādes, lai definētu arī ar biocīdu marķēšanu un iepakošanu (Biocīdu regulas 69. pants) un to reklāmu (Biocīdu regulas 72. pants) saistītās prasības, jo KMI regulā ir ietverti īpaši noteikumi abās šajās jomās, kuru piemērošana tiek saglabāta arī Biocīdu regulā [20]. Lai gan tādējādi KMI regula šajā ziņā papildina Biocīdu regulu un lai gan Biocīdu regulā ir teikts, ka tā uzskatāma par vispārīgāku, tomēr tā neskar KMI regulu [21], jāatzīmē, ka KMI regula neievieš nekādus papildu noteikumus, kas attiecas uz aplūkojamo komercpraksi.

[14] Skat. Biocīdu regulas 17. panta 1. punktu un 5. punkta pirmo daļu vai 22. panta 1. punktu.

[15] Biocīdu regulas 72. pants tiks aplūkots šo secinājumu B daļā, jo tas tieši skar aplūkojamo valsts noteikumu, kas attiecas uz reklāmu.

[16] Skat. KMI regulas 1. pantu.

[17] KMI regulas 10. apsvērums.

[18] KMI regulas 51. apsvērums.

[19] Skat. Biocīdu regulas 3. panta f) punktu, 5. panta 1. un 3. punktu, 10. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 28. panta 2. punkta a) apakšpunktu jautājumā par aktīvajām vielām un tās 19. panta 4. punkta b) apakšpunktu attiecībā uz atļaujas piešķiršanu biocīdiem.

[20] Skat. KMI regulas 48. pantu par reklāmu un tās III līdz V sadaļu attiecībā uz marķējumu un iepakojumu.

[21] Skat. Biocīdu regulas 2. panta 3. punkta m) apakšpunktu.

34. Attiecībā uz Biocīdu regulas 17. panta 5. punkta trešo daļu, uz kuru prasītājas arī atsaucās, šajā tiesību normā dalībvalstīm tiek prasīts veikt "pasākumus, lai piemērotā veidā informētu sabiedrību par biocīdu radītajām priekšrocībām un apdraudējumiem, kā arī par iespēju samazināt to lietošanu". Tas, ka tiek apstiprināta no tā izrietošā dalībvalstu kompetence, tomēr nenozīmē, ka dalībvalstu darbību tvērums aprobežotos ar šo informēšanas politiku vien.

35. Vai tomēr var apgalvot, ka, lai gan attiecīgais aizliegums skar nomināli citu jautājumu, nevis informēšanas politiku, tas tomēr izjauc Savienības likumdevēja noteikto regulatīvo līdzsvaru starp, no vienas puses, centieniem uzlabot biocīdu iekšējo tirgu un, no otras puses, sabiedrības veselības un vides aizsardzības mērķiem? Citiem vārdiem sakot, vai var apgalvot, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka vienīgais veids, kā var izvērtēt biocīdu lietošanu pēc to laišanas tirgū, ir informēšanas politika, ko īsteno dalībvalstis, pamatojoties uz Biocīdu regulas 17. panta 5. punkta trešo daļu?

36. Es tā nedomāju. Norma par dalībvalstu kompetenci attiecībā uz informēšanas politikas jautājumiem Biocīdu regulas 17. panta struktūrā papildina vispārējos noteikumus par iespēju laist tirgū produktu un to lietot. Tas ir ietverts 17. panta 5. punktā, kura pirmajā daļā ir noteikts pienākums biocīdus lietot atbilstīgi atļaujas noteikumiem, kā arī marķēšanas un iepakošanas prasībām. Tā otrajā daļā ir paskaidrots, ka biocīdu "pareiza lietošana ietver fizikālu, bioloģisku, ķīmisku vai citu pasākumu kombinācijas racionālu piemērošanu, ierobežojot biocīdu lietošanu līdz vajadzīgajam minimumam un veicot vajadzīgos piesardzības pasākumus". Turpinājumā, trešajā daļā ir norādīts dalībvalstu pienākums veikt vajadzīgos pasākumus, lai informētu sabiedrību par biocīdu radītajām priekšrocībām un apdraudējumiem, kā arī par iespēju samazināt to lietošanu.

37. Tādējādi 17. panta 5. punkta trešajā daļā jautājums par biocīdu lietošanu tiek skatīts nevis saistībā ar to atbilstību dažādām regulatīvajām prasībām (kas aplūkotas Biocīdu regulas 17. panta 1. punktā), bet gan drīzāk plašāk saistībā ar to ilgtspējīgu lietošanu, kā to, šķiet, apstiprina Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots tās ziņojumam par Biocīdu regulas īstenošanu [22]. Minētā 2021. gada dokumenta nodaļā "Ilgtspējīga lietošana" ir izklāstīti dalībvalstu veiktie pasākumi, vienlaikus atzīstot, ka Direktīva 2009/128/EK [23] neattiecas uz biocīdiem un ka "šādas paplašināšanas lietderība tiks apsvērta saistībā ar turpmāko Biocīdu regulas novērtēšanu" [24].

38. Jāatzīmē, ka Biocīdu regulas 17. panta 5. punkta trešā daļa ļoti vispārīgi atbilst Direktīvas par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu 7. pantam "Informācija un izpratnes veicināšana". Tomēr šīs direktīvas attiecīgajā pantā ir ietverti arī noteikumi par valsts rīcības plāniem, profesionālo lietotāju, izplatītāju un konsultantu apmācību (tostarp sertifikācijas sistēmu), pārdošanas prasībām un noteikumiem par konkrētu praksi.

39. Šādos apstākļos un ņemot vērā, ka ir ļoti ierobežots Biocīdu regulas tiesību normu skaits un to tvērums attiecībā uz līdzekļiem, kas nodrošina biocīdu ilgtspējīgu lietošanu pēc to laišanas tirgū, man ir grūti secināt, ka dalībvalstu kompetence šajā jomā ir tikusi izslēgta Savienības rīcības dēļ.

[22] Komisijas dienestu darba dokuments, kas pievienots dokumentam "Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 528/2012, SWD(2021)128 *final*, 59.–61. lpp.

[23] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV 2009, L 309, 71. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu").

[24] Komisijas dienestu darba dokuments, minēts šo secinājumu 22. zemsvītras piezīmē, 59. lpp. Biocīdu regulas 18. pantā ir paredzēts, ka Komisija "attiecīgā gadījumā" iesniedz priekšlikumu attiecībā uz pasākumiem, kas vērsti uz biocīdu ilgtspējīgu lietošanu.

40. Tāpēc es secinu, ka attiecīgais aizliegums nav pretrunā Biocīdu regulai. Tomēr attiecībā uz situācijām, kas satur pārrobežu elementu, un izvērtējot šīs lietas specifiku [25], uz šo aizliegumu joprojām attiecas Līguma tiesību normas par preču brīvu apriti, kurām es tagad pievērsīšos.

2. No LESD 34. un 36. panta izrietošie ierobežojumi

41. Šajā iedaļā es izklāstīšu, kādi iemesli man liek izdarīt secinājumu, ka attiecīgās komercprakses aizliegums nav pretrunā LESD 34. pantam (a). Ja Tiesa secinātu pretējo, es izklāstīšu, kādu iemeslu dēļ šis aizliegums, manuprāt, jebkurā gadījumā ir pamatots (b).

a) Aizliegums nav pretrunā LESD 34. pantam

42. Aizliedzot kvantitatīvus ierobežojumus attiecībā uz dalībvalstu savstarpējo importu un visus pasākumus, kuriem ir tāda pati ietekme kā šiem aizliegumiem, ar LESD 34. pantu tiek pausts pamatprincips, kas garantē preču brīvu apriti Eiropas Savienībā [26].

43. Saskaņā ar vispāratzītu formulu jebkuri dalībvalsts tirdzniecības noteikumi, kas var tieši vai netieši, faktiski vai iespējami traucēt Savienības iekšējo tirdzniecību, ir uzskatāmi par pasākumiem ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību šīs tiesību normas izpratnē [27]. Šī formula tika pielāgota judikatūras virzienā, kas tika uzsākts ar lietu *Keck* un *Mithouard*. No šīs judikatūras izriet, ka uz valsts pasākumu neattiecas LESD 34. pants, ja tajā ir ietverti tirdzniecības nosacījumi, kas attiecas "uz visiem attiecīgajiem uzņēmējiem, kuri darbojas valsts teritorijā", un ja "[tā] juridiskā un faktiskā ietekme uz attiecīgās valsts un citu dalībvalstu izcelsmes ražojumu tirdzniecību ir vienāda" [28].

44. Turpmākajā judikatūrā Tiesa ir precizējusi, ka jēdziens "tirdzniecības nosacījumi" ir piemērojams ierobežojumiem vai aizliegumiem, kas neattiecas uz izstrādājumu īpašībām, bet gan tikai uz kārtību, kādā tie var tikt pārdoti [29].

45. Jāatzīmē, ka attiecīgais aizliegums neattiecas uz prasībām, kas piemērojamas biocīdiem, bet gan aizliedz noteiktus to pārdošanas veicināšanas veidus. Šā iemesla dēļ, manuprāt, ir uzskatāms, ka tas attiecas uz "tirdzniecības nosacījumiem" minētās judikatūras izpratnē.

[25] Skat. manas piezīmes šo secinājumu 10. zemsvītras piezīmē.

[26] Skat., piemēram, spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *DocMorris* (C-190/20, EU:C:2021:609, 33. punkts un tajā minētā judikatūra) (turpmāk tekstā – "spriedums *DocMorris*").

[27] Spriedums, 1974. gada 11. jūlijs, *Dassonville* (8/74, EU:C:1974:82, 5. punkts). Jaunāku paziņojumu skatīt, piemēram, spriedumā *DocMorris*, 34. punkts.

[28] Spriedums, 1993. gada 24. novembris, *Keck* un *Mithouard* (C-267/91 un C-268/91, EU:C:1993:905, 16. punkts; turpmāk tekstā – "spriedums *Keck* un *Mithouard*"). Lai arī šīs pārbaudes statuss tika apspriests, tā atbilstība tika apstiprināta, piemēram, sprieduma *DocMorris* 35. punktā. Skat., piemēram, pārspriedumus, Schütze, R., "Of types and tests: towards a unitary doctrinal framework for Article 34 TFEU?", *European Law Review*, 41.(6.) sēj., 2016, 826. lpp.; Lianos, I., "In Memoriam Keck: The Reformation of the EU Law on the Free Movement of Goods", *European Law Review*, 40.(2.) sēj., 2015, 225. lpp.; un Purnhagen, K. P., "Keck is dead, long live Keck? How the court of justice tries to avoid a Sunday Trading Saga 2.0", no: *Liber Amicorum L. W. Gormley*, 2019, 176. lpp.).

[29] Skat., piemēram, spriedumus, 2016. gada 21. septembris, *Etablissements Fr. Colruyt* (C-221/15, EU:C:2016:704, 37. punkts un tajā minētā judikatūra) (turpmāk tekstā – "spriedums *Etablissements Fr. Colruyt*"); 2004. gada 25. marts, *Karner* (C-71/02, EU:C:2004:181, 38. punkts un tajā minētā judikatūra) (turpmāk tekstā – "spriedums *Karner*"); un 2010. gada 2. decembris, *Ker-Optika* (C-108/09, EU:C:2010:725, 45. punkts) (turpmāk tekstā – "spriedums *Ker-Optika*").

46. Attiecībā uz jautājumu par to, vai tiek ievēroti šo secinājumu 43. punktā izklāstītie nosacījumi, es vispirms vēlos norādīt, ka Vides kodeksa L. 522-18. un R. 522-16-1. pantā izteiktais aizliegums attiecas uz visiem attiecīgajiem tirgotājiem, kuri darbojas valsts teritorijā, neatkarīgi no to valstspiederības. Tādējādi formāli tas nav diskriminējošs.

47. Otrkārt, attiecībā uz to, vai šāds aizliegums vairāk ietekmē citu dalībvalstu insekticīdu un rodenticīdu tirdzniecību, nevis iekšzemes tirdzniecību, Francijas valdība apgalvo, ka tas tā nav. Tiesas sēdē tā paskaidroja, ka aizliegums nerada papildu izmaksas citās dalībvalstīs reģistrētiem uzņēmējiem, kuri vēlas piedāvāt savus biocīdus Francijā. Minētā valdība arī piebilda, ka attiecīgais aizliegums neattiecas uz visiem tirdzniecības veidiem.

48. Komisijai ir pretējs viedoklis, tā uzskata, ka aplūkojamais aizliegums ierobežo vienu no tirgotāju rīcībā esošajiem līdzekļiem, ko tirgotāji izmanto, lai popularizētu sevi Francijas tirgū. Tādējādi tas var vairāk ietekmēt citu dalībvalstu produktus nekā valsts produktus.

49. Prasītājas tiesas sēdē pēc būtības atbalstīja to pašu nostāju [30].

50. Es piekrītu Francijas valdībai.

51. Lai gan var piekrist Komisijas apgalvojumam, ka iespēja konkurēt ar produktu cenām ir svarīgs līdzeklis, kas ir tirgotāju rīcībā, tas nenozīmē, ka ikviens ierobežojums šajā saistībā automātiski būtu uzskatāms par tādu, uz kuru attiecas LESD 34. pants. Tiesas judikatūra šajā saistībā ir niansēta.

52. Tiesa uzskatīja, ka uz noteikumiem, ar kuriem tirgotājiem tiek liegta brīvība ietekmēt minimālās cenas [31] vai vispār ietekmēt cenas [32], ir attiecināms LESD 34. pantā izteiktais aizliegums. Turpretim spriedumā *Etablissements Fr. Colruyt* – lietā, kas bija saistīta ar noteikumu, kas aizliedz mazumtirgotājiem pārdot tabakas izstrādājumus par mazumtirdzniecības cenu, kas ir zemāka par ražotāja vai importētāja norādīto cenu,– Tiesa atsaucās uz to, ka importētāji joprojām varēja brīvi noteikt šo cenu, un secināja, ka apstrīdētais tiesiskais regulējums nav pretrunā LESD 34. pantam [33].

53. Uzskatu, ka, līdzīgi kā minētajā lietā, arī šajā lietā svarīgi ir tas, ka tirgotāji var brīvi noteikt cenas. Tādējādi tie var konkurēt šajā līmenī, jo var izlemt, ka to produktu cena (bez jebkādas veicināšanas) ir augstāka vai zemāka.

54. Turklāt, neaprobežojoties tikai ar judikatūru, kas attiecas uz cenu noteikšanas metodēm, Tiesa judikatūras virzienā, kurā ietilpst spriedums *Ker-Optika*, spriedums *Deutsche Parkinson Vereinigung* un spriedums A, uzsvēra problēmu, ka attiecīgais valsts pasākums (būtībā aizliedzot dažus tirdzniecības internetā aspektus) padarīja piekļuvi tirgum īpaši sarežģītu vai pat neiespējamu [34].

[30] Tās to darīja pakārtoti un atbildot uz Tiesas uzdoto jautājumu, un to galvenais arguments bija tas, ka aizliegums ir Biocīdu regulas pārkāpums.

[31] Spriedums, 2015. gada 23. decembris, *Scotch Whisky Association* u.c. (C-333/14, EU:C:2015:845, 32. punkts).

[32] Spriedums, 2016. gada 19. oktobris, *Deutsche Parkinson Vereinigung* (C-148/15, EU:C:2016:776, 26. punkts, turpmāk tekstā – "spriedums *Deutsche Parkinson Vereinigung*").

[33] Spriedums *Etablissements Fr. Colruyt*, 38.–40. punkts.

[34] Attiecīgi spriedums *Ker-Optika*, 54. punkts; spriedums *Deutsche Parkinson Vereinigung*, 25. punkts, un spriedums, 2020. gada 1. oktobris, A (Zāļu reklāma un tirdzniecība tiešsaistē) (C-649/18, EU:C:2020:764, 76. punkts). Pēdējā minētajā spriedumā Tiesa analizēja attiecīgo pasākumu saskaņā ar Direktīvu par elektronisko tirdzniecību. Turpretim ģenerāladvokāts H. Saugmandsgors Ē [*H. Saugmandsgaard Øe*] to izvērtēja, ņemot vērā LESD 34. un 36. pantu; skat. viņa secinājumus lietā A (Zāļu reklāma un tirdzniecība tiešsaistē) (C-649/18, EU:C:2020:134, 44.–49. punkts un 69. un nākamie punkti) (turpmāk tekstā – "secinājumi lietā A"). Skat. arī spriedumu, 2003. gada 11. decembris, *Deutscher Apothekerverband* (C-322/01, EU:C:2003:664, 74.–76. punkts).

55. Tomēr, šķiet, ka šajā gadījumā tas tā nav.

56. Prasītājas tiesas sēdē norādīja, ka tās tirgo biocīdus, kuru aktīvās vielas ir ēteriskās eļļas. Tās paskaidroja, ka šie produkti ir alternatīva tradicionālajiem ķīmiskās sintēzes biocīdiem, jo tiem ir mazāka ietekme uz vidi. Turklāt prasītājas paskaidroja, ka tās ir mazākuma tirgus dalībnieki, kuri tādēļ ir atkarīgi no komercprakses (un reklāmas), kas ļauj tām iegūt atpazīstamību.

57. Lai arī pieļauju, ka, iespējams, ir grūtāk ieviest produktu, kas ir alternatīvs tradicionālajam produktam, šķiet, ka tā ir raksturīga problēma, ar ko vienādi saskaras gan ārvalstu, gan vietējie "alternatīvie" produkti. Uzskatu, ka šajā lietā ir svarīgi, vai attiecīgais aizliegums būtiski apgrūtina šo, iespējams, alternatīvo ārvalstu produktu piekļuvi Francijas tirgum.

58. Nedomāju, ka tas tā ir.

59. Protams – kā norādīja Francijas valdība – nevar izslēgt, ka attiecīgais valsts aizliegums ierobežo no citām dalībvalstīm ievestu produktu pārdošanas apjomu Francijā, jo tas "liedz uzņēmējiem tiesības izmantot pārdošanas veicināšanas metodi"[35].

60. Tomēr es uzskatu, ka šajos apstākļos būtiski ir tas, ka, lai gan attiecīgais aizliegums ierobežo dažas pārdošanas veicināšanas metodes, tirgotāji joprojām var brīvi noteikt insekticīdu un rodenticīdu "pilnās" cenas, kā es jau norādīju, un joprojām var brīvi tos tirgot vietās, ko viņi uzskata par piemērotām, neatkarīgi no tā, vai tas ir tiešsaistē vai veikalos.

61. Citiem vārdiem sakot, attiecīgajos tiesību aktos es nesaskatu neko tādu, kas ļautu secināt, ka, aizliedzot atlaides, cenu samazinājumus, rabatus, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšanu vai bezmaksas vienību dāvināšanu un jebkāda līdzvērtīgu praksi, tirgotājiem tiktu atņemti tirdzniecības līdzekļi, kas tādējādi būtībā liegtu tiem iespēju konkurēt ar vietējiem produktiem vai īpaši apgrūtinātu šo konkurenci tādā veidā, ko varētu salīdzināt ar aizliegumu veikt tirdzniecību internetā vai ar fiksētu vai minimālu cenu noteikšanu.

62. Tomēr, ja Tiesa nepiekristu šai analīzei un secinātu, ka uz attiecīgo valsts aizliegumu attiecas LESD 34. pants, turpmākā izklāstā es piedāvāšu apsvērumus, kas, manuprāt, šo aizliegumu pamato.

b) Attiecīgais aizliegums jebkurā gadījumā ir pamatots

63. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šķērslis preču brīvai apritei var būt attaisnots ar LESD 36. pantā uzskaitītajiem vispārējo interešu iemesliem vai ar sevišķi svarīgu iemeslu sabiedrības interesēs[36].

64. Rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir paskaidrots, ka attiecīgā aizlieguma mērķis ir aizsargāt sabiedrības veselību un vidi[37].

[35] Kā tika atzīts attiecībā uz tālākpārdošanas ar zaudējumiem aizliegumu spriedumā *Keck* un *Mithouard*, 13. punkts.

[36] Spriedums *Ker-Optika*, 57. punkts un tajā minētā judikatūra.

[37] Atgādinu, ka Vides kodeksa 522.-18. pantā ir noteikts, ka "pēc apspriešanās ar *Conseil d'Etat* [Valsts padomi] pieņemamā dekrētā tiek definētas attiecīgo produktu kategorijas, ņemot vērā riskus cilvēku veselībai un videi".

65. Pirmais pamatojums atbilst LESD 36. pantā atzītajām rūpēm par veselību. Kā Tiesa jau ir vairākkārt atzinusi: "cilvēku veselība un dzīvība ir pirmajā vietā starp Līgumā aizsargātajām vērtībām un interesēm un ka dalībvalstis pašas var izlemt, kādā līmenī tās vēlas nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību, kā arī veidu, kādā šis līmenis ir jāsasniedz. Tā kā šis aizsardzības līmenis dažādās dalībvalstīs var būt atšķirīgs, dalībvalstīm ir jāatzīst rīcības brīvība" [38].

66. Otrkārt, attiecībā uz vidi judikatūrā ir atzīts, ka tās aizsardzība ir sevišķi svarīgs iemesls saistībā ar sabiedrības interesēm [39].

67. Jāatzīmē – tā kā attiecīgā aizlieguma mērķis ir ierobežot tādu produktu lietošanu, kas "tiem raksturīgo īpašību un lietošanas paņēmienu dēļ var radīt risku cilvēkiem, dzīvniekiem un videi" [40], ar šiem mērķiem var attaisnot tirdzniecības ierobežojumu, ko šis aizliegums paredz.

68. Tomēr, lai ierobežojums būtu pamatots, tam ir jāatbilst samērīguma kritērijam. Tas nozīmē, ka tam ir jābūt piemērotam, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, un tas nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams šo mērķu sasniegšanai, proti, ka nav citu pasākumu, kas mazāk ierobežotu preču brīvu apriti un ar kuriem varētu sasniegt šo mērķi [41].

69. Attiecībā uz aizlieguma piemērotību ir jānorāda, ka attiecīgais aizliegums, iespējams, arī nenovērš visus insekticīdu un rodenticīdu nevajadzīgas lietošanas gadījumus (vienkārši tāpēc, ka nevar izslēgt, ka par pilnu cenu iegādātie produkti tiek lietoti nevajadzīgi). Tomēr, manuprāt, ir pamatoti sagaidāms – ja nav pieejamas finansiālas priekšrocības produkta iegādei, tas zināmā mērā mazinās šo risku, jo attur no nevajadzīgas iegādes (kas pēc tam var izraisīt nevajadzīgu lietošanu).

70. Attiecībā uz nepieciešamību, atbildot uz Tiesas uzdoto jautājumu, Komisija tiesas sēdē ieteica, ka ar reklāmu varētu tikt izmantoti arī mazāk ierobežojoši līdzekļi vai arī ka bija jāprasa, lai pārdevēji sniedz informāciju par saistītajiem riskiem.

71. Mani šie argumenti nepārliecina.

72. Attiecībā uz pirmo iespēju Komisija sava procesuālā dokumenta attiecīgajā daļā apstrīd, ka papildu paziņojums, ko Francijas regulators noteica kā obligātu sastāvdaļu visās šo produktu reklāmās, ir saderīgs ar Biocīdu regulu. Minētais papildu paziņojums būtībā aicina apsvērt riskus, un tas ir padziļināti aplūkots šo secinājumu IV sadaļas B daļā. Es piekrītu Komisijai, ka šis papildu paziņojums nav saderīgs ar pilnīgu saskaņošanu, kas šajā konkrētajā jautājumā ir veikta ar Biocīdu regulu. Ņemot to vērā, nevar uzskatīt, ka papildu informācijas iekļaušana produktu reklāmā par reklamēto produktu riskiem ir alternatīva, kas ir mazāk ierobežojoša nekā attiecīgais aizliegums.

[38] Spriedums *Deutsche Parkinson Vereinigung*, 30. punkts un tajā minētā judikatūra.

[39] Skat., piemēram, spriedumu, 2015. gada 6. oktobris, *Capoda Import-Export* (C-354/14, EU:C:2015:658, 43. pants un tajā minētā judikatūra).

[40] Biocīdu regulas 1. apsvērums.

[41] Skat., piemēram, spriedumu *Ker-Optika*, 65. punkts.

73. Attiecībā uz otro ieteikumu es uzskatu, ka, lai šāda pārdevēja informācijas sniegšana būtu jēgpilna un tikpat efektīva kā finansiālu priekšrocību neesamība, tai būtu jābalstās uz noteikta līmeņa zināšanām, kas, domājams, būtu iegūstamas apmācības ceļā. Tas, kā arī citādi neskaidrie izvērtētā scenārija sīkākie nosacījumi, manuprāt, neļauj uzskatīt šo iespēju par mazāk apgrūtinošu [42].

74. Komisija pati atzina, ka šīs ierosinātās alternatīvas var nebūt pietiekamas, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, un var radīt pretrunīgus vēstījumus. Piekrītu, ka pārdevējs, kas informē pircējus par riskiem, kas raksturīgi tā piedāvātajiem produktiem, un vienlaikus piedāvā ievērojamu atlaidi un sniedz vairākus bezmaksas insekticīda paraugus, tiešām rīkojas nekonsekventi.

75. Visbeidzot, varētu apgalvot, ka mazāk apgrūtinošs līdzeklis, ko varētu izmantot, lai izvairītos no nevajadzīgas biocīdu lietošanas, varētu būt informatīva kampaņa, pamatojoties uz dalībvalstu kompetenci, kas paredzēta Biocīdu regulas 17. panta 5. punkta trešajā daļā [43]. Šajā saistībā pieļauju, ka Tiesai ir diezgan grūti abstrakti izvērtēt, vai divas atšķirīgas politikas iedarbības ziņā būtu savstarpēji aizstājamas. Manuprāt, izglītošanas mērķim, kas tiek īstenots ar sabiedrības informēšanas kampaņu, pēc savas būtības ir nepieciešams noteikts laiks, lai mainītu domāšanu un uzvedību. Šajā saistībā varu saprast, ka to varētu uztvert par nepiemērotu tādas problēmas risināšanai, kas tiek uzskatīta par akūtu. Turklāt izredzes gūt tūlītējas finansiālās priekšrocības var izrādīties vienkārši pievilcīgākas par izglītošanas centieniem, un tādējādi nav nepamatoti uzskatīt, ka ir nepieciešams apslāpēt šīs finansiālās priekšrocības, lai varētu jēgpilni sasniegt izvirzīto mērķi.

76. Turklāt no Vides kodeksa R-522-16-1. panta izriet, ka aizliegumu nepiemēro, ja attiecīgajam insekticīdam vai rodenticīdam var piemērot vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūru saskaņā ar Biocīdu regulas 25. pantu. Šī procedūra parasti attiecas uz biocīdiem, kas rada zemu risku veselībai un videi [44]. Tas, manuprāt, liecina par to, ka Francijas regulators ir centies izvairīties no tādu produktu pārmērīgas regulēšanas, kas netiek uzskatīti par īpaši bīstamiem un kuru regulēšana tādējādi nebūtu nepieciešama.

77. Šādos apstākļos un gadījumā, ja Tiesa, pretēji manam iepriekš izteiktajam ierosinājumam, secinātu, ka uz attiecīgo aizliegumu attiecas LESD 34. pants, es uzskatu, ka šis ierobežojums ir pamatots ar mērķi aizsargāt veselību un vidi, ir piemērots šo mērķu sasniegšanai un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šo mērķu sasniegšanai.

B. Valsts noteikumi par reklāmu

78. Vides kodeksa L. 522-5-3. un R. 522-16-2. pants aizliedz četru kategoriju biocīdu reklāmu, ja šī reklāma ir adresēta plašai sabiedrībai. Šo produktu reklāma joprojām ir iespējama, ja tā ir adresēta profesionāļiem, vietā, kur produkti tiek izplatīti profesionāļiem, un tiem adresētās publikācijās. Tomēr pēc tam reklāmā ir jāiekļauj īpašs paziņojums, kas būtībā aicina apsvērt, vai šo biocīdu lietošana ir absolūti nepieciešama.

[42] Salīdzinājumam skatīt Direktīvas par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu 5. panta noteikumus par "profesionālo lietotāju, izplatītāju un konsultantu" apmācību.

[43] Skat. šo secinājumu 34. punktu.

[44] Skat. Biocīdu regulas 29. un 30. apsvērumu.

79. Šie noteikumi attiecas uz 14. un 18. produktu veidu (uz kuriem attiecas arī dažu šo secinājumu IV sadaļas A daļā aplūkoto komercprakses veidu aizliegums) un 2.[45] un 4.[46] produktu veidu, divām dezinfekcijas līdzekļu apakškategorijām, kas saskaņā ar KMI regulu ir klasificētas kā bīstamas ūdens videi, proti, 1. kategorija: akūta 1. kategorija (H400) vai hroniska 1. kategorija (H410). Jāpiebilst, ka valsts noteikumi par reklāmu nav piemērojami, ja attiecīgajam produktam var piemērot vienkāršoto atļaujas piešķiršanas procedūru saskaņā ar Biocīdu regulas 25. pantu, kas, kā jau minēts, attiecas uz produktiem, kuri rada zemu risku veselībai un videi[47].

80. Līdzīgi iepriekš minētajam[48] attiecīgo noteikumu novērtējums ir jāsāk ar to, ka jāpārbauda, kāda saskaņošanas pakāpe ir panākta ar Biocīdu regulu, un tikai pēc tam, ja nepieciešams, jāpārbauda LESD 34. un 36. pants. Tālab es vispirms pievērsīšos pienākumam izmantot īpašu paziņojumu reklāmā, kas adresēta profesionāļiem (1). Pēc tam es pārbaudīšu plašākai sabiedrībai adresētās reklāmas aizliegumu (2).

1. Papildu paziņojuma obligāta izmantošana

81. No Vides kodeksa R. 522-16-2. panta II punkta izriet, ka profesionāļiem paredzētajā reklāmā, kas attiecas uz rodenticīdiem, insekticīdiem un noteiktiem dezinfekcijas līdzekļiem, ir jāiekļauj šāds paziņojums: "Vispirms pārbaudiet, vai produkta lietošana ir obligāti nepieciešama, it īpaši vietās, kas pieejamas plašai sabiedrībai. Ikreiz, kad iespējams, dodiet priekšroku alternatīvām metodēm un produktiem, kas rada vismazāko risku cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi."

82. No šīs tiesību normas arī izriet, ka šis paziņojums ir jāizmanto *papildus* paziņojumam, kas jāiekļauj, ievērojot Biocīdu regulas 72. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru jebkurā biocīdu reklāmā ir jāiekļauj teikumi: "Lietojiet biocīdus uzmanīgi. Pirms lietošanas vienmēr izlasiet etiķeti un informāciju par biocīdu".

83. Prasītājas būtībā apgalvo, ka ar šo papildu paziņojuma izmantošanu tiek pārkāpts Biocīdu regulas 72. pants, jo ar šo pantu tiek pilnībā saskaņota biocīdu reklāma.

84. Komisija ieņem līdzīgu nostāju, savukārt Francijas, Itālijas un Nīderlandes valdības ir pretējos uzskatos.

85. Lai noteiktu, vai ar reklāmu saistītajās Biocīdu regulas normās panāktā saskaņošana ir pilnīga, ir jāņem vērā ne tikai šo tiesību normu teksts, bet arī konteksts un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi, kurā šīs tiesību normas ir ietvertas[49].

86. Vispirms es vēlos norādīt, ka Biocīdu regulas 72. pants ir vienīgā Biocīdu regulas norma, kas attiecas uz reklāmu, un skar diezgan šauru reklāmas satura aspektu. Lai arī Biocīdu regulas noteikumu par reklāmu materiālā piemērošanas joma ir diezgan ierobežota salīdzinājumā ar

[45] Kā norādīts V pielikumā, šis produktu veids ir "dezinfekcijas līdzekļi un algicīdi, kas nav paredzēti tiešai piemērošanai cilvēkiem un dzīvniekiem".

[46] Kā norādīts V pielikumā, šis produktu veids ir "pārtikas un dzīvnieku barības joma".

[47] Skat. šo secinājumu 76. punktu un Vides kodeksa R. 522-16-2. panta III punktu.

[48] Skat. šo secinājumu 19. punktu.

[49] Šajā nozīmē skat., piemēram, spriedumu, 2015. gada 16. jūlijs, *UNIC un Uni.co.pel* (C-95/14, EU:C:2015:492, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

Direktīvu 2001/83/EK (izsmeļošais reklāmas regulējums)[50], uz ko atsaucas Francijas valdība, lai pretstatītu minēto regulu minētajai direktīvai, tas pats par sevi neizslēdz to pilnīgumu. Manuprāt, nav svarīgi, vai aplūkojamo noteikumu darbības joma ir (salīdzinoši) šaura vai plaša, bet gan tas, cik detalizēti šie noteikumi attiecas uz konkrētu (un, iespējams, šauru) jautājumu, ko tie regulē[51].

87. Biocīdu regulas 72. pants attiecas uz paziņojumiem, kas ir jāizmanto vai, gluži pretēji, ir aizliegti biocīdu reklāmā.

88. Šī panta pirmajā punktā, kurā ir prasīts izmantot divus iepriekš minētos teikumus, tiek norādīts, ka tie "atšķirami no pārējā reklāmas teksta un ir salasāmi". Otrajā punktā ir norādīts, ka vārdu "biocīdi" iepriekš minētajos teikumos var aizstāt "ar skaidru atsauci uz reklamētā produkta veidu".

89. Trešajā punktā ir norādīts, ka ir aizliegts izmantot reklāmu, kas "sniedz maldinošu priekšstatu par biocīda radīto risku cilvēku veselībai, dzīvnieku veselībai vai videi vai par tā efektivitāti", un ir uzskaitītas norādes, kuru izmantošana "nekādā gadījumā" nav atļauta[52].

90. Ņemot to vērā, Biocīdu regulas 72. panta noteikumi, šķiet, ir diezgan detalizēti attiecībā uz paziņojumiem par riskiem, kas saistīti ar biocīdu lietošanu. Šajā konkrētajā apmērā tie, šķiet, ir salīdzināmi ar Direktīvas 2001/83[53] izsmeļošajiem noteikumiem par reklāmu, uz kuriem atsaucas Francijas valdība, vai pat vēl detalizētāki. Proti, minētās direktīvas 87. panta 3. punktā ir noteikts, ka zāļu reklāma veicina zāļu racionālu izmantošanu, iepazīstinot ar to objektīvi un nepārspīlējot to īpašības, un tā nedrīkst būt maldinoša. Biocīdu regulas 72. panta noteikums ir līdzīgs, bet faktiski detalizētāks, jo tajā ir noteikts īpašs paziņojums, kas jāiekļauj reklāmā par produkta drošu lietošanu, vēršot lietotāja uzmanību uz etiķeti un informāciju par produktu. Tas ir arī detalizētāks attiecībā uz norādēm par to, kādi apgalvojumi ir aizliegti, jo tie var būt maldinoši.

91. Tiesa, šķiet, ka papildu paziņojums, kas prasīts attiecīgajos valsts noteikumos, atbilst tam pašam mērķim kā Biocīdu regulas 72. pants, proti, aizsargāt sabiedrības veselību un vidi. Tādējādi, šķiet, ka nav nekādas pretrunas. Tomēr tas neietekmē manu iepriekšējo analīzi, jo, runājot par jautājumu par reklāmas saturu, kas saistīts ar drošību, Biocīdu regulas 72. pants liecina, ka ES likumdevējs ir panācis īpašu līdzsvaru starp dažādiem iesaistītajiem elementiem, kas šajā lietā ir "iekšējā tirgus darbības uzlabošana", vienlaikus nodrošinot "augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmeni"[54]. Uzskatu, ka, nosakot papildu reglamentējošu prasību, attiecīgie valsts noteikumi šo līdzsvaru izjauc.

92. Šādos apstākļos uzskatu, ka attiecībā uz paziņojumiem par reklamēto biocīdu riskiem ES likumdevējs ar savu rīcību ir izslēdzis dalībvalstu kompetenci attiecībā uz šo reklāmas jomu.

[50] Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV 2001, L 311, 67. lpp.). Apstiprinājumam par minētajā direktīvā iekļauto reklāmas noteikumu pilnīgumu skat. spriedumu, 2007. gada 8. novembris, *Gintec* (C-374/05, EU:C:2007:654, 33. un 34. punkts).

[51] Skat. arī šo secinājumu 26. punktu.

[52] Šīs norādes ir "zema riska biocīds", "netoksisks", "nekaitīgs", "dabīgs", "videi draudzīgs", "nekaitīgs dzīvniekiem" vai "līdzīgas norādes".

[53] Skat. šo secinājumu 50. zemsvītras piezīmi.

[54] Skat. Biocīdu regulas 1. panta 1. punktu.

2. Plašai sabiedrībai adresētas reklāmas aizliegums

a) Saskaņoto noteikumu darbības joma

93. Tomēr mans secinājums par Biocīdu regulas 72. pantā paredzēto noteikumu pilnīgu saskaņošanu nenozīmē, ka ar šo tiesību aktu ir saskaņoti visi biocīdu reklāmas aspekti, tostarp jautājums par to, vai dalībvalstis saglabā kompetenci aizliegt noteiktu reklāmu veidus.

94. Attiecībā uz šo pēdējo minēto aspektu – tas, kā ir formulēta šī tiesību norma, kurā ir noteikti obligātie un aizliegtie paziņojumi saistībā ar biocīdu drošu lietošanu un to radīto risku, manuprāt, neļauj secināt, ka dalībvalstu kompetence lemt par reklāmas aizliegumu ir izslēgta Savienības rīcības dēļ.

95. Protams, var apgalvot, ja pastāv šāda īpaša tiesību norma par obligātajiem un aizliedzošajiem paziņojumiem biocīdu reklāmā, tas nozīmē, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka šo produktu reklamēšana ir iespējama un ka valsts tiesiskais regulējums, kas aizliedz dažus reklāmas aspektus, kavē Biocīdu regulas 72. panta *effet utile*, jo, ja nav reklāmas, šī norma zaudē savu mērķi.

96. Attiecībā uz normatīvo kontekstu vēlreiz atgādinu, ka Biocīdu regulas 72. pants ir vienīgā šīs regulas tiesību norma par šo jautājumu [55].

97. Tas, ka Biocīdu regulā ir iekļauts tikai 72. pants, ir pretstatā izvēlei, kas izdarīta Direktīvā 2001/83, kuras VIII sadaļa ir skaidri veltīta reklāmai un kurā ir vairākas tiesību normas (86.–100. pants), kurās ir sīki aprakstīts, kādās situācijās dalībvalstis aizliedz vai var aizliegt cilvēkiem paredzēto zāļu reklāmu vai kādās situācijās var atļaut reklāmu [56].

98. Lai arī mazākā mērā, Biocīdu regulas lakoniskums šajā jautājumā atšķiras arī no Regulas (EK) Nr. 1107/2009 [57] 66. panta, kurā ir paredzēta iespēja dalībvalstīm ierobežot reklāmu konkrētos plašsaziņas līdzekļos un ir ietverti noteikumi par obligātajiem vai aizliegtajiem reklāmas elementiem, piemēram, reklāmās neiekļauj "vizuālas ainas ar potenciāli bīstamas rīcības attēliem, piemēram, līdzekļa sajaukšanu vai piemērošanu bez atbilstīga aizsargapģērba, nedz lietošanu pārtikas tuvumā vai bērnu tuvumā".

99. Šādos apstākļos uzskatu – ja ES likumdevējs būtu vēlējies ar savu rīcību izslēgt dalībvalstu kompetenci aizliegt noteiktu veidu reklāmu, tas būtu izstrādājis līdzsvarotākus noteikumus. Manu viedokli šajā jautājumā vēl vairāk pastiprina tas, ka Biocīdu regulā ir ietvertas atkāpes attiecībā uz produktiem, kas neatbilst atļaujas piešķiršanas nosacījumiem vai kas attiecas uz jaunu aktīvo vielu izmantošanu [58], vai arī tas, ka Savienības likumdevējs prasa pievērst uzmanību neaizsargāto grupu, piemēram, grūtnieču un bērnu, aizsardzībai [59].

[55] KMI regulas 48. pantā, kas ir iekļauts VII sadaļā "Vispārīgi un noslēguma noteikumi", kā arī šīs regulas 67. apsvērumā ir sniegti līdzīgi kodolīgi noteikumi par reklāmu.

[56] Skat. Direktīvas 2001/83 87. panta 1. punktu, 88. panta 1., 2. un 3. punktu.

[57] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV 2009, L 309, 1. lpp.).

[58] Skat. Biocīdu regulas 55. pantu.

[59] Biocīdu regulas 3. apsvērums.

100. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minēto, es secinu, ka aplūkojamais aizliegums nav pretrunā Biocīdu regulai. Līdzīgi kā tika iepriekš norādīts [60], šim aizliegumam tomēr ir jāatbilst ierobežojumiem, kas izriet no LESD 34. un 36. panta.

b) No LESD 34. un 36. panta izrietošie ierobežojumi

101. Attiecīgais reklāmas aizliegums, manuprāt, ir jāuzskata par "tirdzniecības nosacījumu". Proti, šis aizliegums neattiecas uz prasībām, kas piemērojamas attiecīgajiem produktiem, un jāatzīmē, ka Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka ierobežojumi, kas ietekmē tirgotāju iespējas reklamēties, ietilpst šajā kategorijā [61].

102. Atsaucoties uz iepriekšējā iedaļā izklāstītajiem nosacījumiem, kuriem ir jābūt izpildītiem, lai uz attiecīgo aizliegumu neattiektos LESD 34. pants [62], atzīmēšu, ka tas attiecas uz visiem tirgotājiem, kas darbojas konkrētajā tirgū, nediskriminējot pēc valstspiederības.

103. Izvērtēt jautājumu, vai tas vairāk ietekmē citu dalībvalstu izcelsmes produktus nekā vietējos produktus, šķiet, ir sarežģītāk.

104. Tiesa uzskatīja, ka valsts noteikumiem, kas tirgotājiem uzliek pienākumu mainīt reklāmas kampaņas formu vai saturu, ir piemērojams LESD 34. pants [63].

105. Tomēr šī lieta nav saistīta ar nepieciešamību mainīt reklāmas kampaņas saturu, bet gan ar to, ka nav pilnīgi nekādas iespējas virzīt jebkādu kampaņu plašā sabiedrībā attiecībā uz četrām biocīdu kategorijām.

106. Lai gan Tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka daži reklāmas aizliegumi var ierobežot pārdošanas apjomu, tā ir arī uzskatījusi, ka vairākiem no tiem nav piemērojams LESD 34. pants.

107. Tā tas bija gadījumā ar valsts noteikumiem, kas attiecīgi izslēdza izplatīšanas nozari no televīzijas reklāmas [64], kas aizliedza farmaceitiem ārpus savas aptiekas reklamēt kvazifarmaceitiskos produktus [65] vai kas aizliedza aptiekām, kuras nodarbojas ar tirdzniecību pa pastu, organizēt reklāmas kampaņu reklāmas loterijas veidā [66].

108. Tomēr spriedumos *De Agostini* un *Gourmet International Products* Tiesa patiešām nosprieda, ka nevar izslēgt, ka pilnīgs aizliegums varētu vairāk ietekmēt citu dalībvalstu produktus [67]. Tiesas argumentācija, šķiet, tomēr liecina – tas, ka (iespējams) pastāv ierobežojums, uz kuru attiecas LESD 34. pants, izriet no konkrētām grūtībām, ar kurām tirgotājs saskārās, lai iekļūtu valsts tirgū. Spriedumā *De Agostini*, kas bija saistīts ar aizliegumu televīzijā izvietot

[60] Skat. šo secinājumu 19. punktu.

[61] Skat., piemēram, spriedumu *DocMorris*, 37. punkts, vai spriedumu, 1995. gada 9. februāris, *Leclerc-Siplec* (C-412/93, EU:C:1995:26, 22. punkts; turpmāk tekstā – "spriedums *Leclerc-Siplec*"). Skat. arī secinājumus lietā A, 71. punkts.

[62] Skat. šo secinājumu 42. un nākamos punktus.

[63] Spriedums, 1990. gada 12. decembris, *SARPP* (C-241/89, EU:C:1990:459, 29. un 30. punkts) (pirms sprieduma *Keck* un *Mithouard*). Skat. arī spriedumu, 2004. gada 15. jūlijs, *Douwe Egberts* (C-239/02, EU:C:2004:445, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

[64] Spriedums *Leclerc-Siplec*, 20.–24. punkts.

[65] Spriedums, 1993. gada 15. decembris, *Hünermund* u.c. (C-292/92, EU:C:1993:932, 22.–24. punkts).

[66] Spriedums *Doc Morris*, 39.–45. punkts. Saistībā ar atšķirīgiem faktiskiem apstākļiem skat. arī spriedumu *Karner*, 42. un 43. punkts.

[67] Spriedumi, 1997. gada 9. jūlijs, *De Agostini un TV-Shop* (no C-34/95 līdz C-36/95, EU:C:1997:344, 42. punkts; turpmāk tekstā – "spriedums *De Agostini*"), un 2001. gada 8. marts, *Gourmet International Products* (C-405/98, EU:C:2001:135, 19. punkts) (turpmāk tekstā – "spriedums *Gourmet International Products*").

reklāmu, kuras mērķauditorija ir bērni līdz 12 gadu vecumam, un maldinošu reklāmu, jautājums par šā pasākuma kvalifikāciju palika atklāts, Tiesai atsaucoties uz *De Agostini* apgalvojumu, ka televīzijas reklāma ir "vienīgais efektīvais reklāmas veids, kas ļauj tam iekļūt Zviedrijas tirgū"[68].

109. Līdzīgi spriedumā *Gourmet International Products* Tiesas secinājums, ka Zviedrijas aizliegums reklamēt alkoholiskos dzērienus ir šķērslis tirdzniecībai, tika sasaistīts ar apgalvojumu, ka šo dzērienu patēriņš "ir saistīts ar tradicionālo sociālo praksi un ar vietējiem ieradumiem un paražām"[69]. Tas, ka publikācijas, kurās ir iekļautas reklāmas, varēja izplatīt pārdošanas punktos, neietekmēja šo secinājumu, jo konkrētajā gadījumā "uzņēmums, kas pilnībā pieder Zviedrijas valstij, kurai ir monopoltiesības uz mazumtirdzniecību Zviedrijā, faktiski ir tikai izplatījis savu žurnālu šajās pārdošanas vietās"[70].

110. Visbeidzot, spriedumā *Deutsche Parkinson Vereinigung* Tiesas secinājums par ierobežojošām sekām, ko rada aizliegums veikt tirdzniecību pa pastu, tika izdarīts, balstoties uz konstatējumu, ka šis tirdzniecības veids aptiekām, kas nodarbojas ar tirdzniecību pa pastu, ir visbūtiskākais veids *vai pat vienīgais veids*, kā piekļūt attiecīgās valsts tirgum[71].

111. Šīs lietas fakti, kas izklāstīti rīkojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu, neliecina, ka prasītājas būtu saskārušās ar kādām šādām sākotnējām grūtībām, laižot Francijas tirgū citu dalībvalstu izcelsmes produktus.

112. Lai gan attiecīgais aizliegums var ietekmēt pārdošanas apjomu, jāatzīmē, ka netiek aizliegta reklāma kopumā.

113. Profesionāliem lietotājiem adresēta reklāma joprojām ir iespējama, un tas nozīmē, ka tirgotāju rīcībā ir tirdzniecības kanāls.

114. Atšķirībā no spriedumā *Gourmet International Products* aplūkotajiem faktiem tāpat arī nešķiet, ka iepriekš pastāvošais tirgus modelis, piemēram, monopoltiesību subjekts kontrolē izplatīšanas vietas, iespēju sasniegt profesionālos lietotājus padarītu iluzoru.

115. Visbeidzot, pretēji tikko minētajā lietā konstatētajiem faktiem, biocīdi, šķiet, nelīdzinās alkoholiskajiem dzērieniem, attiecībā uz kuriem vietējiem lietotājiem varētu būt izveidojusies īpaša tradicionāla sociālā saikne.

116. Šādos apstākļos secinu, ka plašai sabiedrībai adresētas noteiktu biocīdu reklāmas aizliegums nav uzskatāms par tirdzniecības ierobežojumu, uz kuru attiecas LESD 34. pants.

117. Tomēr gadījumā, ja Tiesa nepiekristu šai analīzei un secinātu, ka aplūkotais aizliegums ir uzskatāms par tirdzniecības ierobežojumu, turpmākā izklāstā es piedāvāju apsvērumus, kas, manuprāt, to pamato.

118. Atsaucoties uz savu analīzi, kas veikta šo secinājumu iepriekšējā daļā[72], es atzīmēju, ka attiecīgo aizliegumu var pamatot ar mērķi aizsargāt sabiedrības veselību un vidi, ciktāl tā mērķis ir ierobežot tādu produktu lietošanu, kas "tiem raksturīgo īpašību un lietošanas paņēmienu dēļ

[68] Spriedums *De Agostini*, 43. un 44. punkts.

[69] Spriedums *Gourmet International Products*, 21. punkts.

[70] Turpat, 23. punkts.

[71] Spriedums *Deutsche Parkinson Vereinigung*, 25. punkts.

[72] Skat. šo secinājumu 63. un nākamos punktus.

var radīt risku cilvēkiem, dzīvniekiem un videi"[73]. Turklāt Francijas valdība atsaucās uz insekticīdu nepareizu lietošanu, jo īpaši privātmājās, uz citu sugu intoksikācijas risku, ko rada nepareiza rodenticīdu lietošana, un uz risku, ko insekticīdu lietošanas dēļ radītais ūdens piesārņojums rada dažām sugām.

119. Plašai sabiedrībai adresētas reklāmas aizliegums arī, šķiet, ir piemērots, lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus, jo ar to var novērst reklamējošus vēstījumus, kas var izraisīt tādu biocīdu pastiprinātu lietošanu, par kuriem valsts regulatoram ir īpašas bažas.

120. Saistībā ar attiecīgā aizlieguma nepieciešamību jānorāda, ka tas skar tikai reklāmu, kas adresēta privātiem lietotājiem, nevis profesionāļiem, un tas, šķiet, atbilst mērķim ierobežot attiecīgo produktu nepareizu lietošanu.

121. Attiecībā uz 70.–75. punktā aplūkotajām iespējamām alternatīvām, manuprāt, tām *mutatis mutandis* ir tādas pašas vājās vietas arī šajā kontekstā. Visbeidzot, līdzīgi tam, ko es norādīju attiecībā uz atlaižu un tamlīdzīgu pasākumu aizliegumu, arī turpmāk ir atļauts plašai sabiedrībai reklamēt visus produktus, uz kuriem citādi attiecas aizliegums, ja tie ir zema riska produkti, proti, ja uz tiem attiecas vienkāršotā atļauju izsniegšanas procedūra saskaņā ar Biocīdu regulas 25. pantu[74]. Tas, kā jau tika norādīts, liecina, ka valsts regulators ir centies ierobežot, lai attiecīgais aizliegums bez vajadzības nesniegtos pārāk tālu.

122. Šādos apstākļos un gadījumā, ja Tiesa pretēji manam iepriekš izteiktajam ieteikumam secinātu, ka aplūkotais aizliegums ir tirdzniecības ierobežojums, uz ko attiecas LESD 34. pants, uzskatu, ka aizliegums ir pamatots ar mērķi aizsargāt sabiedrības veselību un vidi, ir piemērots šo mērķu sasniegšanai un nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai tos sasniegtu.

V. Secinājumi

123. Ņemot vērā minētos apsvērumus, iesaku Tiesai atbildēt *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) šādi:

Nedz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, nedz arī LESD 34. pantam nav pretrunā tādi valsts noteikumi kā tie, kas ietverti Vides kodeksa L. 522-18. un R. 522-16-1. pantā, saskaņā ar kuriem saistībā ar Regulas Nr. 528/2012 V pielikumā definētā 14. un 18. produktu veida biocīdiem ir aizliegtas atlaides, cenu samazinājumi, rabati, vispārīgo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana, bezmaksas vienību dāvināšana un jebkura līdzvērtīga prakse.

Ar Regulas Nr. 528/2012 72. pantu nav saderīgi tādi valsts noteikumi, kuri ietverti Vides kodeksa L. 522-5-3. un R. 522-16-2. pantā, kuros ir paredzēts pienākums izmantot papildu paziņojumu reklāmā, kas adresēta profesionāliem biocīdu lietotājiem, kuri lieto Regulas Nr. 528/2012 V pielikumā definētā 14. un 18. produktu veida produktus, kā arī produktus, kuri definēti tajā pašā pielikumā kā 2. un 4. produktu veids un kuri saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu, ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006, ir klasificēti kā bīstami ūdens videi, 1. kategorija: akūta 1. kategorija (H400) vai hroniska 1. kategorija (H410).

[73] Biocīdu regulas 1. apsvērums un šo secinājumu 67. punkts.

[74] Skat. šo secinājumu 76. punktu.

Vides kodeksa L. 522-5-3. un R. 522-16-2. pants, kas aizliedz šo kategoriju biocīdus reklamēt plašai sabiedrībai, nav pretrunā nedz Regulai Nr. 528/2012, nedz LESD 34. pantam.